

Visitaforedrag Hadsel menighet v/ biskop Ann-Helen Fjeldstad Jusnes, Hadsel kirke

31. oktober 2021

Innledning

Det er 8 år siden forrige bispevisitas i Hadsel, den gang ved daværende biskop Tor B Jørgensen. Heldigvis kan vi nå ha en normal visitas igjen etter at vi i lang tid måtte leve med store begrensninger pga pandemien. Det har vært fint å kunne møtes på en nær , men likevel trygg måte disse visitasdagene. Visitasinstituttet som det heter er en gammel ordning i Den norske kirke og andre lutherske kirker, og for vår kirkes vedkommende er dette rettslig forankret i Den norske kirkes lovverk gjennom Visitasreglementet og biskopens tjenesteordning. Biskopen skal gjennom visitasen både se på menighetens virksomhet, de ansattes tjenester, gudstjenesteliv, trosopplæring, diakoni, kirkemusikk og ikke minst forholdet til lokalmiljø, og skal gjennom dette være med å oppfordre og inspirere til de oppgaver menigheten har. På denne måten fører biskopen tilsyn med ansatte og råd.

Forut for denne visitasen har soknepresten og kirkevergen lagt frem en visitasinberetning som forteller om arbeidet som drives i soknet. Sammen med prosten har sokneprest og fellesråd laget et program for visitasen som har gitt oss innblikk i mye av menighetens virksomhet.

Gjennom intense visitasdager har vi fått høre om og sett mye av det som er Hadsel kommune og Hadsel menighet.

I dette visitaforedraget vil vi trekke frem noe av det vi har erfart og observert, og foredraget avsluttes med oppfølgingspunkter til sokneprest og fellesråd/ menighetsråd. Om 8-10 måneder er det en ettervisitas hvor prosten og rådgiver fra bispedømmekontoret følger opp visitasens utfordringer og andre forhold i menigheten sammen med ansatte og råd her.

Med i biskopens følge er rådgiver for diakoni, misjon/ internasjonal diakoni og samisk kirkeliv Brita Bye fra bispedømmekontoret . Prost Fredrik Øverland har vært sykmeldt under hele visitasen, fungerende prost Anton Punsvik og prostesekretær Skjalg Bjørstad har deltatt i hans sted i deler av visitasen. Fungerende sokneprest Karstein Morfjord og kirkeverge Gunnar Sandvin har

fulgt hele visitasen og lagt til rette på en svært god måte. Flere andre ansatte har deltatt og bidratt på mange arrangementer.

Biskopen har i løpet av visitasdagene fått møte menigheten gjennom åpne arrangement i form av kveldsbønn mandag og morgenbønn de øvrige dagene.

Mandag kveld deltok biskopen på møte med ansatte i Grønning kirke. Her møtte vi også representanter for Ytre Eidsfjord Kirkeforening.

Vi har fått mulighet til å møte flotte skoleungdommer og årets konfirmanter ved flere anledninger. Biskopen ønsker lykke til med konfirmanttiden og konfirmasjonsarbeidet!

Menigheten består av folk i alle aldre, og det har vært gledelig å få møte så mange, bl.a. ved:

- skolebesøk på Stokmarknes skole
- skolegudstjeneste i Melbu kirke
- Åpen kirke og møte med konfirmanter og foreldre i Hadsel kirke
- andakt på Stokmarknes sykehjem
- lunsj med leder for pinsekirken i Hadsel og adventistkirken i Vesterålen
- besøk i «Stille rom» på Stokmarknes sykehus
- møte med kirkens arbeid med asylanter på Melbu

Biskopen har fått innblikk i noen lokale arbeidsplasser og aktører gjennom besøk og omvisninger på:

- Hurtigrutemuseet v/ leder.
- Vesterålen begravelserbyrå v/ leder og ansatte.

I møte med Hadsel kommune deltok fra kommunen varaordfører, konstituert kommunedirektør og helse- og omsorgssjef.

Programmet har for øvrig gitt rom for samtaler om prestegården, møter med menighetsråd/fellesråd og stab. I tillegg har det vært samtaler enkeltvis med kirkens ansatte.

1.Kirkebygg

Hadsel menighet har fire kirker i tillegg til to kapell som leies.

Hadsel kirke oppført i 1824 med inventar fra 11-1200 tallet er et viktig gudshus i hele bispedømmet. Den spesielle altertavla fra 1520 er en av få Lekatavler og

prekestolalteret er en kulturskatt. Kirken er godt ivaretatt, og nå står renovering av dåpsstua for tur. Der blir det universelt utformet toalett . Det er god plass til rullestol inne i kirken. Universell utformet inngang fungerer så godt det lar seg gjøre i en så gammel kirke.

Melbu kirke fra 1936 er også verneverdig. Her må det arbeides med praktisk mulighet for å komme inn i kirka med rullestol. Kirka har en meget funksjonell kirkestue i sin nærhet, og hele kirkestedet har god beliggenhet midt i Melbu sentrum.

Grønning kirke fra 1968 er et vakkert kirkebygg med et godt tilpasset tilbygg som gir mange muligheter til ulik bruk. Altertavla med fødselssenen malt av Alf Jensen ble berget da den gamle kirken brant i 1935.

Under visitasen har vi ikke besøkt Sand kirke, men fra tidligere besøk har biskopen sett at også dette kirkebygget er godt vedlikeholdt og tilpasset sitt bruk.

Alle kirkene har egne kirketjenere: Anton Rist, Kerstin Barosen, Steinar Skagen og Jan Kristoffersen som er dedikert til sitt arbeid . Kirkene er hellige rom der orden og ryddighet er viktig så rommet kan fremstå til Guds ære. Det er godt å komme inn i kirkene i Hadsel også på dette området.

2.Gudstjenesteliv

Menigheten har aktive deltagere på gudstjenesten, og oppslutningen om gudstjenesten er god. I tillegg er Hadsel en sterk folkekirkemenighet. 75% av befolkningen tilhører Den norske kirke.

Den største del av befolkningen bor i Melbu og på Stokmarknes, men både Sand kirke og Grønning kirke er i aktiv bruk. I Grønning er det en ivrig kirkeforening som legger til rette for også andre arrangementer enn gudstjenester. I Sand kirke er det god gudstjenestetilgang tatt i betraktning liten befolkning.

Menighetens gudstjenesteforordning, som biskopen har vedtatt, sier at det skal være ca. 80 forordnede gudstjenester i året i Hadsel. Vi vil utfordre menigheten til å gå gjennom forordningen og vurdere om dette er realistisk i forhold til to prestestillinger og den øvrige bemanning , samt evt endrede behov. Skal ressursene brukes annerledes? Kan det være fellesgudstjenester, gudstjenester

på kveldstid ?. Her kan menighetsrådet drøfte og se hva som er den beste måten å bruke ressursene på.

Menigheten har arbeidet med sin revidering av gudstjenesteliturgien, og har valgt en ordning med lite endringer i forhold til den ordningen som ble meget godt innarbeidet etter 2011.

Det er også fortsatt god oppslutning om dåp og konfirmasjon. Menigheten har tenkt strategisk og lagt trosopplæringstiltakene til gudstjenestene. Da er det ofte lettere å samle både barn og voksne, og ikke minst blir barna som deltar i trosopplæringen kjent med sin kirke.

Hanne-Sofie Frantzen startet som organist i menigheten i 2020. Hun begynte under pandemien, men har innarbeidet seg godt i staben, og har klare ønsker om et aktivt kirkekor som kan delta i gudstjenestene. Vi har i gudstjenesten i dag opplevd hvor viktig det er med en stødig ledelse av liturgi og salmesang. Her er det gode muligheter for å utvikle dette, og Hadsel menighet har lang og god tradisjon med kirkekor. Både konfirmanter og menighetsmedlemmer brukes som medliturger i gudstjenestene. Vi tror det er viktig at medliturgitjenesten er en del av konfirmantundervisningen, slik at konfirmanter opplever seg som deltagere som gir noe i en gudstjeneste. Det er også viktig at barn på trosopplæringstiltak som deltar i gudstjenestene ikke gjør det som et «underholdnings bidrag», men som reelle gudstjenestemedarbeidere.

Samfunnet og hvordan vi mennesker bruker tiden vår endrer seg. Søndagen har mistet mye av sin hellighet, og folk er opptatt med mange andre ting på søndagen. Som kirke må vi fortsatt holde fast på at søndagen er en spesiell dag, det er Jesu oppstandelsesdag, den definerer vår livsrytme, vår kultur og historie. Søndag vil alltid være den viktigste dagen for gudstjeneste. Samtidig må en luthersk kirke alltid være åpen for å møte samtiden, og arbeidet med å møte den livsfølelse som er i ethvert lokalmiljø og i enhver tid. Kirken skal aldri være stillstand, men i forankret endring slik at evangeliet kan nå vår tids mennesker.

Derfor kan det være viktig å være fleksibel både i forhold til tidspunkt og sted for gudstjenestene. Noen gudstjenester i halvåret kan kanskje være på kveldstid. Flere vi har snakket med har etterlyst det. Unntaksvis kan man også bytte hovedgudstjenesten med en hverdagsmesse. Hvordan er fordelingen

mellom de ulike kirkene? Menighetsrådet oppfordres til å drøfte dette, gjerne sammen med prost.

Det er viktig å tenke inkluderende om gudstjenestelivet, og alltid regne alle folkekirkens medlemmer som gudstjenestemenigheten. Derfor er det en stor utfordring å legge til rette for at dåpsfølget, konfirmanter og andre som deltar på gudstjenesten opplever at dette er deres gudstjeneste og deres sted. Gode kirkeverter som gir informasjon og trygghet og et inkluderende språk der ingen blir «vi og dere» er viktig. Her har Hadsel menighet mange dyktige medarbeidere å spille på. Med så mange gode medarbeidere er det også en ide å opprette et gudstjenesteutvalg som sammen med organist og prest planlegger gudstjenester.

Gudstjenesten er kjernen i menighetens arbeid, og den må aldri bare bli de ansattes sak.

3.Dåp

De fleste som tilhører Den norske kirke i Hadsel velger å døpe barna sine. Nå etter koronatiden har det vært stor pågang på dåp, noe vi ser over hele landet. Det er viktig å ha gode planer for å gjøre dåpen tilgjengelig, både ved å være fleksibel på tidspunkt og på sted. Det vanligste vil være å ha dåp i gudstjenesten, men kirken må ikke stenge for dåpen ved å ikke møte mennesker som har andre behov for hvor dette skal foregå. Her tenker vi at dåpen er så viktig at vi må strekke oss langt for å møte mennesker med denne gode gave. Gjennom dåpen blir vi medlemmer av Den norske kirke, og det er naturligvis viktig at vi holder medlemstallet på et godt nivå. Men grunnen til at vi skal være rause med å tilby dåp er ikke for å høyne medlemstallet. Vi skal være rause med dåp fordi dåpen har noe å gi mennesker i dag. Dåpen gir oss fellesskap med det guddommelige, og gir oss en evig tilhørighet i en flyktig verden. Dåpen er for alle uansett hvem det er som døpes, det understreker menneskets likeverd, i en verden som så lett setter skiller opp mellom oss. Troen i dåpen får vi uten at vi selv presterer noe, i motsetning til alle krav om prestasjon som møter oss i livet.

I Hadsel menighet er det et godt oppfølgingsprogram for dåpen, både med dåpssamtaler, dåpsmateriell som deles ut og trosopplæringstiltak.

Menighetsrådet bør også her jevnlig ta opp hvordan det skal arbeides med dåp i menigheten. For noen er dåpen en viktig familiebegivenhet, for andre kan

familiesituasjonen være så vanskelig at dåpen blir for krevende. Her er det viktig at menigheten tenker gjennom hvordan terskelen til å døpe kan inkludere alle. Noen steder har de hatt gode erfaringer med «drop in» dåp der menighetene stiller opp med et arrangement hvor folk kan komme å bli døpt. Slike dåpsarrangement kan også åpne for at voksne som ikke er døpt tidligere ser en mulighet for å døpes. I Hadsel har menigheten investert i en dåpskjole, slik at ikke utgifter til det skal hindre dåp. Men her må dere tenke gjennom om det er godt nok kjent at denne dåpskjolen finnes.

4.Trosopplæring og konfirmantarbeid

Hadsel menighet har en vedtatt trosopplæringsplan som er god. Her er det klare mål for oppfølging av dåpen for de ulike aldersgrupper, og også lagt inn gudstjenester med fokus på barn. Vi merker oss spesielt friluftsgudstjenester for små og store. Da kirkene var stengt under koronatiden vokste det frem nye arenaer for å samles. « Bålpannegudstjenester» ble nesten en ny liturgi. Slike gudstjenester er også gode anledninger til å samarbeide med organisasjoner i samfunnet, slik trosopplæringsplanen deres nevner.

Trosopplæringsmidlene brukes til å lønne menighetspedagog Solgunn Jensen som har hovedansvar for trosopplæringen. Det er fint å se hvordan det arbeides tverrfaglig med trosopplæring, der både diakonimedarbeider og prest er involvert. Med en ny organist på plass vil det også være en god mulighet til å integrere det kirkemusikalske i trosopplæringen, ikke minst når det gjelder barn og unges liturgiske deltagelse i gudstjenesten og i konfirmantundervisningen.

Legoklubben er et godt lavterskeltiltak på Melbu som også inkluderer beboere på Asylmottaket. Etter pandemien har flere aktiviteter ligget nede, men det er gledelig å se at de nå starter opp igjen smått om senn.

Trosopplæringsplanen bør gjennomgås i menighetsrådet jevnlig, slik at den evt kan justeres etter de muligheter og aktuelle utfordringer menigheten har.

Konfirmasjonsarbeidet er også trosopplæringsarbeid. Prosentandelen av kirkens medlemmer som konfirmeres i kirken er fortsatt høyt, og det jobbes godt med konfirmantundervisningen der både diakonimedarbeider, prest og menighetspedagog har viktige roller. Vesterålsnatta er et godt tiltak på prostibasis.

Det er ikke en selvfølge at de unge kommer til kirkelig konfirmasjon. Kjennskapen som både menighetsrådets medlemmer og de ansatte har til lokalmiljøet er en viktig faktor som gjør rekrutteringen god. Det å kjenne sin prest og sine kirkelige medarbeidere skaper trygghet i Hadsel, også for konfirmantene. Under visitasen fikk vi være med på Åpen kirke hvor konfirmanter og foreldre var med, det er fint å se foreldre og konfirmanter komme frem til lysgloben og tenne lys. Også bønnehjertene som deles ut til menigheten er en fin måte å inkludere konfirmantene i menighetens liv. Frivillige deltar i konfirmantundervisningen, ikke minst med at de møter konfirmantene med et måltid mat når de kommer etter skoletid.

5. Diakoni

Menigheten har et aktivt diakonalt arbeid ledet av diakoniarbeider Evy Nedrum. Arbeidet retter seg mot ulike aldre. Diakoni skjer i trosopplæringen, i gudstjenestene, samtalene, mange ulike grupper og møter med enkeltpersoner. Hadsel har også et diakoniutvalg som er aktivt. Det foreligger en diakoniplan som bør gjennomgås og evalueres en gang i menighetsrådsperioden.

Sykehjemmet viste stor takknemlighet og interesse for sykehjemsandakt da vi var der i visitasuken. Korona har satt en stopper for sykehjemsandaktene på de ulike institusjonene, men det er et mål at det kommer i gang igjen. Sykehuset har et flott «Stille rom» som er et livssynsnøytralt rom, med kunst av Espen Tollefsen. Vi oppfordrer dere til å drøfte hvordan dette rommet kan brukes og synliggjøres bedre. For eksempel kan det være et rom for sykehusandakt, små konserter og syningsrom.

Diakoniarbeider og menighetspedagog jobber tett sammen om flere oppgaver, blant annet «Sangkveld for alle» der det samarbeides med kommunens boliger for mennesker med funksjonsnedsettelse. Samarbeidet med kommunens boliger er viktig og «Retten til åndelig liv for alle» er et tema som kan være et fast tema i møte med kommunale samarbeidsaktører.

Diakoni er også kamp for rettferdighet og vern om skaperverket. Vi synes det er bra at arbeidet med asylanter er en del av diakoniarbeiderens arbeidsoppgaver. Bankplassen asylmottak på Melbu er et asylmottak med mange beboere. «Bare norsk» er et møtested for asylanter på kirkestua i der kirken samarbeider med andre kirkesamfunn. Vi møtte to engasjerte frivillige og diakoniarbeideren

i menigheten som hadde mange sterke historier fra sitt arbeid. Arbeidet viser at kampen for menneskers rett og verdighet er viktig. Dessverre kunne ikke representanter fra asylmottaket møte da vi var der, men kirken vil følge opp denne kontakten etter visitasen.

Vern om skaperverket er en viktig oppgave og FNs klimarapport gir oss sterke påminnere om det. Menigheten har i sin nåværende diakoniplan sagt at de ønsker å jobbe for å bli «Grønn menighet» og ha en bevissthet om dette i menighetsarbeidet. Dette er et konsept som det oppfordres til å jobbe videre med. Hadsel menighet oppfyller antagelig allerede flere kriterier for å kunne bli registrert som Grønn menighet.

6. Misjon og internasjonal diakoni

Misjon og kirkens internasjonale arbeid er viktig fordi kirken aldri bare er lokal. Som kristen kirke står vi sammen med kirker i hele verden, i solidaritetsarbeid, i undervisning og forkynnelse. Dette gir en dimensjon til det å være kirke som løfter oss ut av det lille som er vårt og til det store som er alles. Hvert år deltar menigheten med opplegg rundt Kirkens Nødhjelps fasteaksjon. Neste helg arrangerer kirken fakkeltog i solidaritet med folk i ulike deler av verden som blir forfulgt for sin tro.

Hadsel menighet har misjonsavtale med Stefanusalliansen, som arbeider med forfølgelse pga. tro. Det skjer stadig noe nytt innen misjonsengasjementet og det er fint at det legges til rette for at misjonsprosjektet inngår i både trosopplæring, diakoni og gudstjenesteliv. Dette kan blant annet gjøres gjennom faste forbønner i gudstjenestene og i konfirmantarbeidet. Stefanusalliansen har mange faglige ressurser og opplegg for unge og voksne, og de bidrar gjerne med informasjon og besøk i menighetene.

7. Kirkemusikk og kultur

Hadsel kirkekor, som vi har nevnt tidligere, har eksistert i mer enn 25 år og det er gledelig å høre dem igjen. På sikt vil vi tenke at det kan være en ide å legge orgelundervisning til organiststillingen. Det er viktig å rekruttere til kirkemusikkjeneste, og en av de beste måtene å gjøre det på er gjennom orgelelever.

Rundt Hadsel prestegård og Hadsel kirke er det drøftet mange muligheter for samspill kirke og kultur. Dette er et viktig kirkested, med en kirke av spesiell kulturhistorisk interesse. Nå er vi nettopp inne i en situasjon der flere prestegårder overføres fra OVF til rDNK. Foreløpig er det usikkert hva det vil bety i praksis, men vi er svært fornøyd med at Hadsel prestegård står på lista over de prestegårder som skal overføres til kirken . Vi må være bevisste på hvilke muligheter dette kan gi, og biskopen vil være i dialog med kirkeverge og prost om oppfølging av dette. Det er mange drømmer om å kunne bruke prestegården - både til retreat, i prosjektet pilegrim i nord, som kulturhus for både kirke og lokalmiljø osv. Vi har hatt befaring i prestegården og samtalt med kirkens ledelse om muligheter og utfordringer. Vi vil anbefale at dette også blir en sak menighetsrådet tar opp , for å skape en bred forankring for eventuelle planer. Dette vil være viktig i en vurdering av prestegårdens bruk sett i lys av overføring til rDNK.

Et tiltak i skjæringspunktet diakoni og kirkemusikk er Sangkveld for alle . Til disse har det vært viktig å ha et inkluderende fellesskap som også mennesker med funksjonsnedsettelse kan være med på. Dette tror vi er et tiltak som gjerne kan utvikles, og her er også organist Hanne-Sofie Frantzen en viktig ressurs.

Det er god kontakt med kulturlivet i kommunen, mye fordi det er mennesker som kjenner hverandre i ulike miljøer. Også her vil en planmessighet og forankring i menighetsrådet være viktig.

Kirkehusene er viktig for samarbeidet kirke og kultur. Vi er opptatt av at det skal være romslighet i hva kirkene skal kunne brukes til, og at gode kulturelle uttrykk i musikk, dans, drama og billedkunst er resultater av at vi er skapende mennesker skapt i Guds bilde og med våre evner fra Gud selv. Her er det mye å hente for menigheten. Et eksempel på dette så vi i Grønning kirke. Der står konfirmantkorset som er laget av konfirmantene i en mosaikk av istykkerslått glass. Både et sterkt symbol på hva Gud kan skape av det som går i stykker i livet, og et eksempel på å skape.

8.Menighetsliv

Menigheten er godt ledet av Gunnar Sandvin som er en kirkeverge med stor kunnskap om menighet og lokalmiljø, og en kirkeverge som også har mange frivillige oppgaver i menigheten. Den oversikten han besitter gjør at

arbeidet flyter godt. Sekretær Külli Treimann Skagen gjør en allsidig og koordinerende jobb som kommer både de ansatte og frivillige i menigheten til gode.

Kirken i Hadsel har mange samtalegrupper og sosiale treff. Som «Perletreff» - kvinnegruppe på Sand som møters for bibelstudium og bønnesamvær. I Hadsel er det blant annet Åpent hus, strikkekafe, «Hadselring», Søndagsskolens barneklubb, barneklubben «Guts» og Legoklubben på Melbu.

Innen kirkemusikk er det et utstrakt samarbeid med kulturskolen og kor og musikere i gudstjenesten.

Hadsel sokn har to prestestillinger. De siste årene har det vært vanskelig å dekke dette helt opp. Fungerende sokneprest Karstein Morfjord gjør en god tjeneste, og har fått mye ansvar alene. 1.11. starter prestestudent Monica Østeig opp i en 60% prestestilling. De resterende « prestemidler» er ikke tatt bort fra Hadsel sokn , og det er nødvendig med en avklaring om hvordan disse midler skal benyttes. Prestetjenesten er helt nødvendig i menigheten, og det er en utfordring at det er vanskelig å rekruttere prester. Her vil vi utfordre til mer samarbeid mellom kommune, bispedømme og lokal kirke.

Hadsel menighet har hatt lange tradisjoner med økumenisk samarbeid. Flere av menighetens tiltak er i samarbeid med frikirkelige organisasjoner i området. Dette gjelder f.eks. Bibeldagen, bibellesning i flere av kirkene / menighetshus, fakkeltog, arbeidet med asylanter. Behov for å starte Alpha gruppe kom også frem i møtet vi hadde med frikirkene.

I samtalene med frikirkelederne ble muligheten for å lage et «Hadsel kristne råd» drøftet. Ved å jobbe videre med dette vil Hadsel kunne ha en økumenisk gruppe der lederne møtes for å samordne aktivitetene i området.

9.Kirken i samfunnet

Vi har under visitasen hatt konstruktive møter med ledelsen i Hadsel kommune, varaordfører Lena Arntzen, konstituert kommunedirektør Tommy Løveng og helse- og omsorgssjef Marion Celius. Kirkelig fellesråd har god kontakt særlig med kommuneadministrasjonen og kirken har også en tjenesteytingsavtale med kommunen. Kirkekontorenes plassering på Rådhuset gjør at det er lett å ha jevnlig kontakt. Dette er svært viktig når kirken og kommunen skal samarbeide for gode liv for folk i Hadsel.

Kommunen har et finansieringsansvar for kirken, og det er gode rutiner på budsjetteringsarbeidet.

Det viktigste er at den kommunale ledelse ser hvilken betydning kirken har for folk i Hadsel. Medlemstallet i Dnk er ikke bare et tall, det representerer mennesker som kjenner tilhørighet til kirken sin, som oppsøker kirken når det er sorg og glede og ikke minst har et sterkt forhold til kirkehusene. Dette er en trygghetsfaktor i samfunnet som er viktig i en ellers flyktig verden hvor det skjer så mange forandringer. Under samtalen med kommunenes ledelse fikk vi nettopp drøftet dette, og det er godt å oppleve en samforståelse av at kirken er en viktig del av Hadselsamfunnet. Mye av folkekirkens tro er knyttet til kirkehusene. Derfor er kirkehusene så mye mer enn bare bygninger. Godt vedlikehold av kirkene har med troslivet å gjøre, kjærligheten til kirken sin kan være noe av det som bærer i livet.

I samtalen med kommunen foreslo vi at det innarbeides faste rutiner der kirkens ledelse v/ menighetsrådsleder, ansatte mfl møter kommunepolitikere i kommunestyre eller formannskap for årlig informasjon. Også her er det viktig med faste rutiner slik at det ikke bare er avhengig av kjennskap. Vi vil også foreslå at det er gjensidig informasjon med kirken og helseadministrasjonen. Kirken har mange diakonale tiltak som ligger nær opp til helsetilbudene.

I kriseberedskap er kirken inne i kommunens kriseteam, og her er det gode beredskapsplaner. Disse må også forankres på prostnivå ettersom prestene inngår i beredskapsarbeidet i hele prostiet. Det ble nevnt i samtalen med kommunen at i krisesituasjoner er det et godt samarbeid med kirken med hensyn til åpne kirker og samtaletilbud. Her vil alle kirkens ansatte fort bli delaktige. Kirken er en god samarbeidspartner i kriser fordi kirkens ansatte lever med kontinuerlig sorg og krisearbeid gjennom gravferd og samtaler.

Hadsel er en kommune som har mange muligheter, både innen helse, næringsliv og undervisning. Vi tror det er viktig at kirken og kommunen samarbeider også om utlysninger av stillinger, slik at søkere kan se hvilke muligheter som er i denne kommunen.

10. Frivillighet

Hadsel menighet har mange frivillige arbeidere. Vi har møtt noen av dem ved å bli tatt gjestfritt imot i Grønning kirke mandag kveld. Vi har sett dem i arbeidet med asylanter. Vi har møtt dem i menighetsrådet. Gjennom de ansattes

fortellinger har vi forstått at det er mange frivillige som stiller opp, både når det gjelder praktiske gjøremål, som medarbeidere på konfirmantarrangement, i bibelgrupper, i bønnegrupper, i misjonsengasjement, barnearbeid og kirkeforeninger. I samtalen med menighetsrådet foreslo vi at det lages en frivillighetsplan. En slik plan kan inneholde en oversikt over hvilke frivillige menigheten til enhver tid har, da kan man bli overrasket over hvor mange det er, og til hvilke oppgaver vi trenger frivillige. Det er viktig å tenke bredt om frivillige i menigheten. De som synger i kirkekolet er frivillige, medliturger og kirkeverter er det, kakebakere er det, vertskap på ulike arrangement er det, de som ber er det, de som driver barne- og ungdomsarbeid eller er med og hjelper til når det er andakt på sykehjemmet er det. Alle kirkens medlemmer er potensielle medarbeidere og frivillige i menigheten. Tenk nytt og utradisjonelt om nettopp dette! I en luthersk kirke tenker vi stort om at kalle hverdagens oppgaver som Gud kaller oss til, og slike er det mange av i menigheten.

Det er fint at dere har frivillighetsfest en gang i blant, det skaper fellesskap og gir ny inspirasjon. Sammen er vi med på Guds store plan med verden. Og alle skal med.

2022 er frivillighetens år. Her vil vi oppfordre menigheten til å samarbeide med kommunen, både om prosjekter innen feltet, men aller mest for å løfte frivilligheten som en viktig del av kirke og samfunn. I kirken er vi alle lemmer på Kristi legeme, vi tilhører en organisme som er avhengig av hverandre. Det gjør frivillighet til en nødvendig del av kirkens liv.

11. Gravferd

Begravelser er en meget viktig del av kirkens arbeid. I Hadsel er absolutt de fleste gravferdene i Den norske kirkes regi. De ansatte legger vekt på å skape gode begravelser og møter de pårørende med respekt og omsorg. Det arbeides med å få til sorggrupper. Dette kan være et godt tiltak også på prostiplan eller i samarbeid med nabomenigheter.

Vi har under visitasen besøkt Vesterålen begravelserbyrå. Der hadde vi en god og konstruktiv samtale om utfordringer knyttet til begravelser. Det å ha gode begravelserbyråer til samarbeidspartnere er viktig, og vi vil oppfordre til årlige møter mellom kirken og alle begravelserbyråene som opererer i Hadsel. Flere kirkelig ansatte er involvert i begravelserne, kirkeverge, menighetssekretær, kirketjener, prest og organist. På prostiplan kan det være viktig å ha møter med

erfaringsdeling for alle som arbeider med begravelser. I den lokale kirke er det særs viktig at de ansatte følges godt opp etter tragiske begravelser.

Når så mange velger Den norske kirke til gravfred er det en tillitsgave til kirken. I et mer mangfoldig samfunn hva gjelder livssyn, religion og trosuttrykk må vi både være imøtekommende for enkeltmennesker OG tydelig på at vi har et godt budskap å formidle overfor mennesker i sorg.

Det er mange gravplasser i Hadsel, noen av dem er vanskelig tilgjengelige. Men det er god planlegging av gravplassbehov fremover.

12. Samisk kirkeliv

De senere årene har vi blitt opptatt av hvor store virkninger fornorskningspolitikken overfor samene har hatt og har på bruken av samisk. Den samiske kultur som har vært i hele vårt bispedømme er ofte skjult og glemt og undertrykket. Dette er det viktig å endre på. Biskopen har oppfordret alle menigheter i bispedømmet til å bruke noe samisk i sine gudstjenester. Her i Hadsel vil det være naturlig å bruke nordsamisk, mens biskop og bispedømme har et særlig ansvar for det lulesamiske. Det er også en oppgave å ha noe trosopplæringsmateriell på samisk, slik at barn og unge med samisk identitet kan møte sitt språk. Ved å løfte frem det samiske i kirkens arbeid løfter vi også frem den mangfoldige kirke, den kirke som ikke har grenser mellom folk og der alle mennesker er likestilt. Så vet vi også at nettopp fordi samisk språk og kultur har vært forsøkt ryddet bort er det så mange sår, så mye som må heles. Å få høre velsignelsen på samisk eller få utdelt nattverden på det samiske hjertespråket kan være en åpner både for evangeliet og stoltheten over eget liv. Rådgiver Brita Bye har samisk kirkeliv i sin portefølje. Hun kan være en god samarbeidspartner i hvordan samisk kirkeliv kan utvikles i Hadsel. Og det er ikke slik at samisk skal brukes bare når det er tydelige samer tilstede. Det tilhører enhver gudstjeneste.

13. Menighetsråd og fellesråd.

Hadsel er en ettsoknskommune og fellesråd og menighetsråd er ett. Biskopen har møtt rådsmedlemmer som er dedikert til oppgaven sin, og som deltar på ulike måter i menighetsarbeidet. Noen i menighetsrådet sa at de savnet rådet de periodene de ikke hadde vært med. Det er sterkt å høre. Vi er opptatt av at

det arbeidet de ansatte gjør må forankres i menighetsrådet, og at det er årlige møter der ansatte møter for å presentere sitt arbeid og drøfte det med rådet. Det er menighetsrådet som har det overordnede ansvar for menighetslivet, selv om mye er delegert til kirkeverge. Soknepresten sitter i menighetsrådet som representant for tjenesten med ord og sakrament, og ikke som de ansattes representant. ET godt menighetsråd med mennesker fra ulike arenaer i menigheten er svært viktig, menighetsrådet bør gjenspeile ulike grupper i menigheten, og gjerne også ha noen unge med. Det har vært fint å møte menighetsrådet i Hadsel som har gode ideer og engasjement for menigheten. I menighetsrådet ble det luftet behovet for mer ungdomsarbeid, og kanskje en ungdomsarbeider. Dette er ideer som det absolutt er mulig å drøfte med bispedømmerrådet, evt. som prosjektstillinger knyttet til prestevakanse.

Sluttord:

Vi har opplevd gode dager i Hadsel. Først og fremst vil vi takke for gjestfrihet som vi har møtte i alle de sammehenger som vi har deltatt. Dere har raust delt av deres kunnskap og synspunkter på hvordan det er å leve og bo i Hadsel.

Det er en glede å erfare det allsidige menighetsliv dere har, hvor mange mennesker som er aktivt med. Ikke minst vil vi påpeke at det er en vilje til å se muligheter mer enn begrensninger, og at det er en glede i å arbeide og være frivillig i kirken som smitter.

Vi reiser fra Hadsel med takknemlighet for fellesskap og åpenhet, og vil bære videre med oss i arbeidet fra bispedømmekontoret alle vi har møtt her og alle oppgavene dere står overfor.

Takk for oss og Guds velsignelse over alle i Hadsel!